

Novinky v cenách užívaných pro měření HDP

Ladislav Havlíček
MF ČR

Koncepce stálých a běžných cen

- HDP v běžných cenách
- HDP v cenách roku 1995

Aditivita složek

- $HDP = \text{výdaje domácností na spotřebu} + \text{výdaje vládních institucí na spotřebu} + \text{hrubá tvorba kapitálu} + \text{saldo zahraničního obchodu}$
- $\text{hrubá tvorba kapitálu} = \text{fixní kapitál} + \text{změna zásob a cenností}$
- $\text{Saldo zahraničního obchodu} = \text{vývoz} - \text{dovoz}$

Nové schéma ČSÚ

- HDP v běžných cenách
- HDP v cenách předchozího roku
- Dupočítáváno HDP ve stálých cenách pomocí zřetězených indexů
- Příspěvky domácí poptávky a salda zahraničního obchodu k růstu HDP vypočtené na základě stálých cen nedávají v součtu celý přírůstek HDP

Dopočítávání stálých cen

- Výpočet meziročního tempa:

$Y(t+1)$ (v cenách předchozího roku)

$Y(t)$ (v běžných cenách)

- Předpoklad - tempo ve stálých cenách je totožné s výše vypočteným tempem
- Takto spočtené HDP ve stálých cenách není obecně součtem jednotlivých složek

Metodická diskrepance

- Metodická diskrepance = HDP s.c. - součet složek v s.c.

Hodnoty diskrepance

		1998	1999	2000	2001	2002	2003
Metodická diskrepance	<i>mld. Kč s.c. 1995</i>	3,5	6,4	9,5	11,9	12,8	<i>Předb.</i> 16,7

Prognóza metodické diskrepance 1

- Prognóza HDP založena na stálých cenách, prognóza složek HDP
- Prognóza HDP v běžných cenách
- Zachován předpoklad o rovnosti temp růstu v obou metodikách
- Za předchozího předpokladu vypočteny složky HDP v cenách předchozího roku

Prognóza metodické diskrepance 2

- HDP v cenách předchozího roku = součet složek
- Výpočet tempa růstu HDP podle listu 5
- Tempo růstu HPD ve stálých cenách je podle předpokladu totožné
- Rozdíl mezi HDP a součtem složek = metodická diskrepance

Čtvrtletní metodické diskrepance

- Rozložení roční metodické diskrepance do čtvrtletí
- Roční hodnoty ve stálých cenách i v cenách minulého roku jsou součtem čtvrtletních
- Tudíž roční diskrepance je také součtem čtvrtletních
- Předpokládáme rovnoměrné rozložení rozdílu diskrepance proti předchozímu roku